

A Mai Manó Ház a pincétől a padlásig

Buzás Balázs

Ha a fővárosi Andrassy útról lekanyarodva a Thália Színház felé vesszük az irányt, pár lépés után a Nagymező utca 20. alatt találjuk magunkat. A műemléki védeltséget élvező épület homlokzatáról fotográfus puttó tekint le ránk, jelezve, hogy megérkeztünk a magyar fotográfia egyik központjához. A Foto Mozaik olvasóit Bánkuti András, a Magyar Fotográfusok Háza Kht. leköszönő ügyvezetője kalauzolta körbe Európa egyetlen fennmaradt fényképész műteremházában, a pincétől a padlásig jelentős felújítás előtt álló Mai Manó Házban.

A megrendelő Mai Manóról elnevezett, igényesen kialakított, Zsolnay-kerámiákkal és freskókkal díszített nyolcszintes épület 1894-ben készült el, és hosszú ideig fényképész műteremként üzemelt. Mai Manó halála után az Aradról felköltözött kolléga, Weisz Hugó vette meg az épületet, majd 1931-ben a fényképész fiától Rozsnyai Sándor zeneszerző és felesége Rozsnyai Mici (született Senger) Mici, művésznéven Miss Arizona vásárolta meg. Ők építették az addig üres udvarba a háromszintes Arizona mulatót, ami 1944-ig működött. Sándor Pál filmet is készített a legendás művész házaspárról Miss Arizona címmel.

A háború után az épület a legkülönfélébb célokot szolgálta, volt iskola, bemutatóterem, majd a Magyar Autóklub budapesti szervezete használta harminc éven át. A félemeleti Mai Manó Galéria 1995-ben, a Magyar Fotográfusok Háza az I. és II. emeleten 1999. március 18-án nyílt meg benne. A Magyar Fotográfiai Alapítvány 1996-tól kezdte kivásárolni a bérleti jogokat a házban lakó bérlőktől. Legutóbb a legfelső két szint bérleti jogát szerezték meg, és előrehaladott tárgyalásokat folytatnak az utcafronti helyiség cseréjéről. Akkor ugyanis a ház egy kisebb galérián keresztül csábíthatná be az utcáról a fotográfia iránt érdeklődőket. Az oda

FOTO MOZAIK • 2008 július

belépők a kortárs fotográfusok képeiből vásárolhatnának eredeti nagytásokat, illetve onnan jutnának beljebb a nyolcszintes épület kiállítótereibe. Szerencsére, Mai Manó az általa készített fényképek hátoldalára kollégáihoz hasonlóan hirdetéseket tervezett, ezekről 1894 után sohasem hiányzott a saját építésű műteremháza képe „Az Andrassy út legközelében”. Ez a rajz is segítené a műemléki épület homlokzatának teljes felújítását. A munkát csak speciális restaurátorok végezhetik, így a költség több száz millió forint volna, amit saját erőből az üzemeltető kht. nem képes előteremteni.

Freskók, színes üveglablakok

Az épületbe lépve rögtön észrevehető, hogy nem klasszikus bérházban járunk, habár az Arizona mulató idejében még létezett zenélő és világító lépcső már nem működik. A tervek között ennek rekonstrukciója is szerepel. Látható viszont a lépcsőház mennyezetén a szép freskó. A pincében az Arizona mulató tulajdonosai által megálmodott különleges technikai megoldások, például, a süllyedő zsöllyék viszont már nem felújíthatók. Ezzel szemben a Thália Stúdió rekonstrukciójával párhuzamosan az üzemeltetők szeretnék a belső, félemeleti udvart helyrehozni és élő növényekkel betelepített pihenőhellyé alakítani. A magas, lift nélküli épületben jó szolgálatot tenne a belső udvarba tervezett felvonó és toloko-csi-emelő is.

Az épület igazi attrakciója az eredeti szépségében rekonstruált napfényműterem, amelyiknek két szemközti falán korabeli freskókat találtak. Gyönyörű, és szinte a csoda folytán épségben maradt az első szinten, az egykori foga-

Cartier-Bresson a napfényműteremben

(Benkő Imre felvétele)

A Magyar Fotográfusok Háza Kht.-t Kolta Magdolna, Kineses Károly és Bánkuti András javaslatára a kecskeméti Magyar Fotográfiai Múzeumot is működtető Magyar Fotográfiai Alapítvány és a Magyar Újságírók Országos Szövetsége 1998 novemberében hozta létre azzal a céllal, hogy az új fotográfiai intézmény, a Mai Manó Ház számára forrásokat gyűjtsön, kiállításokat és egyéb eseményeket rendezzen, s folytassa az épület rekonstrukcióját. A Magyar Fotográfusok Háza ún. közhasznú társasági formában azon munkálkodik, hogy a hazai fotográfia méltó központját hozza létre az Európában egyedülálló műteremházban. A szakmai munkáról a művészeti vezető és a kuratórium dönt.

(Bánkuti András felvételei)

dószobában a régi, torzításmentes hatalmas tükör. A második emeleti udvari ablakokat pedig gyönyörű Róth Miksa-üvegek díszítik.

A ház legtöbbször látogatott részei a kiállítóterek és a könyvtár. A könyvállomány a megnyitás óta folyamatosan bővül nemcsak vásárlás útján, hanem a Nemzeti Kulturális Alap Fotóművészeti Kollégiuma pályázatainak köszönhetően, valamint a magyarországi és külföldi magánszemélyek, kiadók, galériák és múzeumok adományai is gyarapítják.

A könyvtárszobából nyíló erkély a nagyközönség számára egyelőre még nincs nyitva, pedig az erkély feletti homlokzatot a házzal egykorú és a világon egyedülálló freskók, a fotográfia műsáí – a vegyész, a fényképészet, a fény és a festészet – díszítik.

A padlástérben is kiállítás lesz majd

Miközben a még nem használt, felsőbb szint poros lépcsőházának szűk lépcsőin felfelé haladunk, Bánkuti András arról beszél, hogy a legfontosabb feladatok között szerepel a tetőszerkezet és a padlástér rendbetétele és felújítása. A hetedik-nyolcadik szinteken a közelmúltig lakások voltak, de eredetileg itt működött a műteremház laborja, itt hívták az üveglemezeket, nagyítottak és retusáltak. A galambok turbékolását hallgatva, a világos padlástérbe könnyű beleképzelné az egykoron itt serénykedő laboránsokat. Nem csak engem ígér meg a hangulat, a tetőteret mielőbb hasznosítani szeretnék. A közelebbi

célok között szerepel korabeli fotográfiai eszközöket bemutató interaktív kiállítás megnyitása a tetőtérben.

A virtuális térben is létezik a ház, fontosnak tartják a maimano.hu honlap fejlesztését és többnyelvű megjelenését, hiszen már most is rengeteg külföldi látogatót, fotográfust és iskolai csoportokat fogadnak. Habár folyamatosan kapnak fotográfiai hagyatékot, ezek őrzése és feldolgozása múzeumi raktárok hiányában nem megoldott. Ezen túl nagy

szükség volna még klasszikus fotólaborra és előadótermekre is.

Mivel a Mai Manó Ház elsősorban közhasznú feladatokat lát el és idegenforgalmi szempontból is érdekes, ezért a jövőben több állami és fővárosi támogatásra számíthat. Programjaikat egy évre előre készítik el, és azt vallják, hogy az összes jelentős magyar fotográfus kiállításának helye van a házban. Mai Manó válogatások címen külső helyszíneken – legutóbb, például, a Könyvfesztiválon –, akár külföldön is rendeznek kiállításokat, és folyamatosan jelentetik meg az ehhez kapcsolódó könyveket, katalógusokat, képeslapokat. A korábbi tartalmak anyagait a honlapon böngészhetjük végig.

Néhány éve már kortárs gyűjtemény létrehozásán fáradoznak, ami azért is fontos volna, mert számos külföldi intézmény keresi meg a Mai Manó Házat, hogy kiállításokat kölcsönözzenek tőlük. A ház nemzetközi ismertsége a kapcsolatoknak köszönhetően elég jó, a cserekiállítások rendszeresebbek. A ház irányítói a kortárs magyar fotográfia bemutatását – főleg a fiatalokét – fontos missziónak tartják. Ennek keretében úgynevezett portfolio review-kat is rendeznek, s ezeken a tehetséges fiatalok munkáit a világ legjobb szakembereinek mutatják meg. A távlati tervek között olyan nagyszabású fotókiállítások megrendezése is szerepel, amelyek a ház összes termét elfoglalják. ◀

VADON
Természet • kaland • tudomány
2008/3. szám
Ár: 395 Ft, 81 Sk, 225 DIN, 8,3 LEI

KERESSE AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

www.photokina-cologne.com

Németország,
Köln, 2008. szeptember 23-28.

photokina 2008
world of imaging

Fókuszban Az Ön üzlete

Sporoljon időt 25% árelőnnyel!
Regisztráció és jegyvásárlás:
www.photokina-cologne.com*

A jövőbelátás élménye!

Minden innováció, minden trend, minden megoldás. Minden elérhető termék. A nemzetközi kereskedelem legjelentősebb információ- és üzleti fóruma. A képi megjelenítés Mekkája.

Ez a photokina – itt valóban minden a képről és az üzletről szól!

*A photokina Online-Shop-vásárlás 2008. június 2-től

Kakuk Márta, Mon-Art Reklámiroda Kft.
H-1034 Budapest, Beszterce u.6.III/8.
Tel/fax: + 36 1 240 0810
Mobil: +36 30 9 623 097
m.kakuk@monart.axelero.net
www.koelnmesse-monart.hu

koelnmesse
we energize your business